

GRÁTZ ENDRE, DR.

1932. október 29. Nagykanizsa, Zala vármegye

1951-ben a nagykanizsai Irányi Dániel Gimnáziumban (1948-ig Piarista Gimnázium) érettségizett. 1951. október 10.–1952. július 31. között a Betonútépítő Vállalatnál dolgozott segéd munkásként. 1952–1956 között Pécssett jogi tanulmányokat folytatott. Diplomája megszerzését követően 1956. július 13-tól a Győri Megyei Ügyészségen – és működési területén – ügyészségi nyomozó, előadó ügyész, végül 1957. március 29-től politikai ügyész volt. Az 1958. február 5-én készült minősítése szerint „annak ellenére, hogy igen rövid idő óta dolgozik az ügyészi apparátusban, munkáját átlagon felül látta el. Rövid idő alatt a politikai bűncselekmények nyomozati és bírói szakában komoly tapasztalatokra tett szert. Az összes nagyobb jelentőségű politikai bűncselekmények [sic!] nyomozásában tevékenyen részt vett, és komoly segítséget nyújtott a politikai osztály vizsgálói részére. Így többek között Székely Sándor és társai, Földes Gábor és társai, dr. Tóth [István] és társai Győr megyei ellenforradalmi vezetők bűnügyében. Ezenkívül több olyan ügy volt, amit saját maga kezdeményezett különböző adatok és jelzések alapján, pl. Klauz és társai, győri ügyvédek ellenforradalmi bűnügye. Itt a nyomozást saját maga folytatta le. Általában nagyobb társadalmi veszélyességű ellenforradalmi vezetők bűnügyének nyomozására alaposan felkészült, és rendkívüli szorgalommal segítette a nyomozást. Ugyanígy járt el a tárgyalási szakban is. A tárgyalásokra alaposan felkészülve ment el. Egy-egy ügyet a legaprólékosabban ismert. Tárgyalási vádképviselete határozott, harcos volt. Vádbeszédei politikailag megalapozottak, meggyőzőek. Jogi érvelései világosak. A védelem politikai és jogi állásfoglalásaival szemben többnyire határozottan és világosan refréktál [helyesen: reflektál]. Hivatását szenvedélyesen szereti, különösképpen kitűnik ez akkor, ha nagyobb jelentőségű és kedvére való ügyben dolgozik, ilyenkor fáradságot és időt nem ismer...”

1958 májusában „korábbi erkölcstelen életmódja” miatt a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Ellenőrző Bizottsága pártfegyelmeivel sújtotta. 1958. július 21-ével Veszprémbe helyezték megyei politikai ügyésznek. 1958. november 27-ével erkölcsi alkalmatlanság címén elbocsátották, munkaviszonya december 19-én szűnt meg. A Legfőbb Ügyészség később – amikor állásfoglalását kérték – megakadályozta munkavállalási kísérleteit ott, ahol felelős jogász munkakörben kívánták volna foglalkoztatni. 1962 szeptemberéből közvetlen munkaadója nem ismert, de felettes szerve a Szövetkezetek Országos Szövetsége volt.

Az 1956-os forradalom utáni megtorlás során Földes Gábor és társai büntetőperében ő képviselte a vádat az elsőfokú tárgyaláson, amely végén a Győri Megyei Bíróság Gyepes István vezette tanácsa 1957. június 10-én Földes Gábor, Tihanyi Árpád, Gulyás

Lajos, Weinträger László, Cziffrik Lajos, Zsigmond Imre vádlottakat halálra ítélte. Másodfokon, 1957. december 21-én a dr. Ledényi Ferenc hadbíró alezredes vezette tanács a hat elmarasztalást helybenhagyta, az elsőfokú eljárásban életfogytig tartó börtönbüntetést kapott Kiss Antal ítéletét pedig halálbüntetésre súlyosbította, és mindegyiküket kivégezték.

KITÜNTETÉSEI

Nincs adat.

FORRÁSOK, IRODALOM

Legfőbb Ügyészség Irattára I. 1484, G-30.

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára 3.1.9. V-141296. Cziffrik Lajos és társai

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára 3.1.9. V-141295. Gulyás Lajos és társai.